

A földhözragadt népnek nem igen van módjában, hogy a konzerválás fogásaival biztosíthassa a sokoldalú, egészséges táplálkozást. Részint, mert költséges az efféle, részint pedig mert ideje sincs rá, hogy félre több mindent eltegyen. Mégis, a legszegényebb család háziasszonya is szívesen nyáron tarhonyát és savanyu uborkát és zöldpaprikát. Befőttfélékről persze szó sincs.

A jobbmodu családok általában mindég háromszor esznek napjában: reggel, délben és este. Náluk már bővebb az ételrend is.

Az asszony lánykorában rendszerint a városban szolgált, vagy otthon is jó módjában élt és háziasszony-tapasztalatait átvitte új családjába is.

Náluk már előfordul a két tál étel és nagyobb szerepet játszik a hus is. Jobb módjuknál fogva többször vágnak birkát, vagy bárányt, ami hosszabb időre husosételeket ad a családnak. Ilyenkor van sok birkapaprikás, gulyás, stb.

Ételeik nagyjából megegyeznek a szegényebbek ételével, csak hogy elkészítési módjuk jobb s bizonyos költségesebb ételekkel egészülnek ki.

Reggelre kávé is előfordul, különösen, ha közel esik a Központ. Több baromfi is kerül a konyhára és nagyobb szerepet játszanak a tejtermékek: a sajt, vaj, túró, tej és a tarhó, amely oltással alvasztott édes tej.

Általánosabb a gyümölcskonzerválás is: aszaltalma, körte, szilva, meggy, azonkívül dunsztoszilva.

Kedvelt étel a laska. Ez vékonyra nyújtott tészta, amelyet tepsziben kisütnek, olajjal és cukorral meghintenek.

Az édes tészta is többet szerepel: lekváros gölődin, mákos tészta, tejeskalács, lekvároskalács, gyümölcsös-rétesek, néha fánk is.

Szőlősgazdáknál természetes a borközlés, de a borközléshez nem értenek. Italuk rossz, nagyobbára savanyu, pimpós „vinkó”.

A háztartás fontos aktusa a gabonaőrés. A konyha évi gabonaszükséglete a lakóház tapasztott padlásán van kiszórva s innen visznek őrletni, átlag havonként, hogy a liszt mindig friss legyen.

Egy hattagu család számára egy-egy alkalommal fél mázsa búzát és egymázsa rozst visznek őrletni, bár ez változó.

Az őrés munkáját régebben a vízi- és főleg a szélmalomok végezték, korunkban azonban már a gőzmalomok vették át ezt a szerepet.

A fejlődő technika könyörtelenül irtja a népdal poétikus elemeit, — eltűnedeznek a „szélmalomárók”, összeroskadnak a viharvert szélmalomok s ma már csak a mult nyughatatlan árnyaiként forognak itt-ott a faluvégén, vagy a piroscserepes tanyák között.

Nagy vonásokban ez Szeged tanyanépeinek étléke s mivel a gazdasági cselédek életszínvonala csak elszomorítóbb — megállapíthatjuk, hogy a dolgozó magyar paraszt rosszabbul táplálkozik, mint munkájával kiérdemelné.

El van terjedve az a fölfogás, hogy a magyar paraszt csak a hasának él s hogy mesébeillő ételei vannak. Ez novellatémának jó lehet, de a valóság nem ilyen. A szegedi tanyák népének nem típusa a zsíroparaszt.

A magyar földműves nép étléke igazán minimális, ételei a legszegényebbek.

Igényei vissza vannak fojtva s ha helyzete nem javul, igen alkalmas „anyag” lesz egy új Dózsa György számára.

Ventilátorok

hat havi részletre 2 évi jótállás mellett
50 pengőért kaphatók
Deutsch Albert

rádió és villamossági vállalatánál

Kárász ucca 3. sz. Telefon: 8—71.

237

Poloskás lakást

cyan gázzal Szegeden kizárólag csak a
Lakásfertőtlenítő Vállalat

tisztít. Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 21—77.

KOMOL párisi hajfestő- szerrel festett haj szebb, mint az eredeti!

B.11

Kezelése egyszerű, kényelmes és gyors. Ez az oka, hogy rövid idő alatt példátlan népszerűségre tett szert. Okvetlen próbálja meg!

Vezérképviselő: Budapest, Rákóczi út 14. szám.

Főlerakatosunk Szeged részére:

Dudás Sándor fodrász, Tisza Lajos körút 19

Halálos kimenetelű reklámtrükk

Ísmét egy ember életébe került a Niagara hullámain való leereszkedés kísérlete. Stathakis E. György görög származásu egykori buffalói szakács, később bölcsész egy nagy tölgyfahordót készített, amelyben, miután három órára való szénsavval szerelt fel, helyet foglalt, hogy a Niagara-vízesés hullámain leereszkedjen. A hordó azonban egy időre nyomtalanul eltűnt a tajtékzó hullámok között és amikor megtalálták, a vakmerő

görög már halott volt. Megfulladt a hordóban. Amint halála után kiderült, Stathakis nemrég egy nagyobb bölcsészeti munkát fejezett be, amelyre nem talált kiadót. Vakmerő kísérletével remélte az érdeklődést magára terelni. Képünk néhány perccel halálos útjának megkezdése előtt ábrázolja a végzetes kimenetelű reklámtrükk hőst.

Bécsi pillanatfelvételek

Bécs lakásügyi politikája

A rendelkezésre álló anyagi eszközök eleinte nem tették lehetővé, hogy Bécs városa a mindinkább nyomasztóbbá váló lakásinség erősebb rendszabályok bevezetésével segítsen. Különböző időkben megjelent rendelkezések különböző kedvezményekkel igyekeztek a magánépítkezési kedvet növelni. E rendelkezések azonban a bajon nem igen segítettek. A lakásviszonyok mindinkább szomorubb képet mutattak, a munkanélküliség erősen növekedett. E körülmények azután arra ösztönözték Bécs városát, hogy maga vegye kezébe a lakások ügyét. Bécs városa is először szükség-lakásokkal, a barakkokkal, kísérletezett, melyeket a hadvezetőség a háború után Bécs városának adott át. A szabaddá vált barakkokból Bécs városa 1919. évben 86 lakást, 1921. évben 160, 1922. évben 251, 1923. évben pedig 288 lakást épített. A szintén felszabadult rosszai és kagrami kaszányákból, valamint az Arzenal egyes helyiségeiből összesen mintegy 515 lakás épült. A háború folytán félbenmaradt épületek megvásárlása és felépítése ugyancsak mintegy 100 lakást eredményezett. Igen természetes, hogy ez új lakások sem csökkentették a bécsi lakáshiányt. 1919. év őszén kezdődött meg azután a komoly és céltudatos építkezés tervezése a XV. kerületben, a schmelzi-telepítéssel. Ez építkezésnek 150 ház felépítése volt a célja. Az építkezés eleinte igen nagy nehézséggel küzdött, mert ez időben az építkezési anyagok felett a hadvezetőség rendelkezett, illetőleg ez anyagok a hadvezetőség birtokában voltak. Az építkezés különféle pótlanyagokkal, betonéglakkal indulhatott meg. Ez és egyéb nehézségek leküzdése után 1922. év őszén mégis sikerült egy épület-tömb felépítése. E tömbön 42 egy emeletes lakóház épült, mely 308 lakás és 14 üzlethelyiség felett rendelkezett. Bár a közben folyton emelkedő munkabér az építkezés zavartalan folytatását erősen befolyásolta, mégis a még folyton emelkedő lakásinség arra indította Bécs városát, hogy a tervbe vett építkezést folytassa. Így azután ez tette lehetővé, hogy a schmelzi-telepen 1923. évben újabb 13 ház, 123 lakással épült. E lakásokban meglehetősen tágas helyiségek vannak, pincével, földszinttel és egy emelettel rendelkeznek. Csak a második építkezési ciklusban épült házakat építették padlás-szobákkal vagy két, három emelettel. Mindegyik emeleten négy kislakás van, melyek előszobából, szobából, konyhából állanak. Van lakás, mely kétszobából is áll. E lakások természetesen már a modern követelményeknek megfelelően épültek, bár padozatuk puhafából készült, mégis a háborúelőtti építkezéseket tekintve, lényeges haladást jelentettek. Azáltal is igyekeztek a lakáshiányon segíteni, hogy ott, hol az lehetséges volt, a városi házakra emeletet húztak, mi a lakáshiányt kétszázalékosan csökkentette ugyan, de az új emelet az alapépítményhez lévén kénytelen igazodni, sok esetben az ilymódon előállított lakások nem lettek modernek.

1922. évben hozta meg Bécs község tanácsa azt a határozatát, mely szerint a bérösszegek után

kirótt illetéket, amennyiben a bér lakások után fizettetett: újabb lakások építésére fordítja. Ezenfelül Bécs városa több milliárd koronát kitevő kölcsönt vett fel, melyet a lakbérilletékből óhajtott törleszteni. Ezek az összegek, úgy még a tartományból e célra igénybevevett összegek tették lehetővé egy nagy építési terv megvalósítását. 1922. évben 658 lakás készült el a fentjelzett összegekből. Az így elért eredmény sem elégítette ki Bécs város hatóságát, mivel a katasztrófálisan megnövekedett lakáshiányon még ezek, a már erősebb rendszabályok, sem segítettek. 1923. évi február hó 1-én Bécs község tanácsa bevezette a lakásépítési adót, amellyel a lakberek után fizetett illetéket helyettesíteni akarta. Ez az adó teljesen a lakásépítés volt hivatva szolgálni. 1923. évig Bécs városa 4258 lakást épített. 1923. évi szeptember 21-én végül is meghozta a tanács emlékeztető határozatát, mely 25.000 lakásnak öt év alatt történő felépítésére irányult. Említésre méltó, hogy a lakásmennyiség egy évvel hamarabb készült el, úgyhogy a tanács 1927. évben újabb 5000 lakás építését határozta, és ugyanez évben még 30.000 lakás építésére adott megbízást, melyeknek 1932. évig kell elkészülnie. Ezek szerint tehát ezidőszámtól mintgy 64.000 lakás építéséről van szó.

Lépésről-lépésre halad Bécs városa kitűzött célja felé, amellyel hogy sohasem tévesztette szem elől azt a célt, hogy csupán egészséges lakást épít. E megfontolásból kifolyóan közben a városi házakra huzott emeleti lakásokat és barakk-lakásokat is az egészségügyi követelményeknek megfelelően átépítették. A lakások berendezése úgy kulturális, mint szociális szempontból kívánni valót nem hagy hátra s ez időzi azután elő azt is, hogy az egész világ tanítómestere lett Bécs városa a modern lakásépítés tekintetében.

Dr. Landesberg Jenő.

Akkumulátorok

javítása, töltése dinomóval **legolcsóbban és legjobban** felelősség mellett **Zavitzánál**, Horvát M. hály ucca 7. 44 Telefon 11 94.

Szép üzlethelyiség

irodának vagy műhelynek alkalmas hátsó helyiséggel és nagy raktárral **Müller-palota Dugonics téri frontján kiadó.** Érdeklődni a háztulajdonosnál. 201

Figyelem! Megnyitottam Figyelem!

a volt régi jóhírnevű Onozó Poldi-féle vendéglő helyén,
Erzsébet rakpart 6. szám alatt

ujjonnan berendezett **bor-, sör- és pálinkamérés**et, hol minden időben frissen csapolt sör, legjobb szegedvidéki és mérgesi borok és kisüsti pálinka kaphatók. Szíves pártfogást kér

Előrendeli cinámvzene! DUZSIN MIKLÓS.